

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 31.

Treschdeenâ, 5. (17.) August.

1870.

Latweeschu Awises lihd̄s ar saweem veelikumeem makfa par gaddu 70 kap. fudr.	par puggaddu 40 kap. fudr.
Zelgawâ veesubtoht	1 rubl. f. " " 55 kap. f.
Zittur allsubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.	40 kap. fudr.
elkpedizija: 19½ kap. f.	9 kap. fudr.
pasta nauda: 10½ kap. f.	6 kap. fudr.
pawiffam: 1 rubl. f.	pawiffam: 55 kap. f.

Za-apstelle: **Zelgawâ** awischi nammâ pee **Zanischewski**, **Mihgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un wehwera eelas flubri un pee **Dr. Buchholtz**, leelâ Alexander eelâ Nr. 18. Wiffi mahjitaji, fohlmeisteri, pagasia walditaji, sribweri un zitti tautos draugi teel luhgtr, lai lassitajeem apgabha apstelleschannu. — Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Rurtingen, pr. Frauenburg, Kurland.

Teem, kas Latw. awises grihb us puggaddu apstelleht, dohdam to sianu, ka buhs dabujamas, kâ augfchâ peeminnehts, par 55 kap. fudr.

Rahditajs: Karra sianas. Dashedas sianas. Saule un pulstani. Diwt Kaliferneeschî. Wisjaunakahs sianas. Alwidas. Labtilas un pretfchu tigus. Sluddinaschanas.

Karra sianas.

Behz ilga speediga laika karra trohfnis nu ar wissu warru fahl wakkâ plihst. Kâ lassitaji sian, Frantschu 6 armijas ar kahdeem 350 tuhstosch. karraapfehla bij nostahditas garrâ liniâ gar Wahzsemmes rohbeschahm, wi ddû: generala Bazaine kohris ar keisara kohrteli pee Meg, Guilly kohris pee Bitsch, Admirault kohris pee Sargemintes; kreiso spahrnu turreja isflawetais generalis Mac Mahon un labbo gener. Troffard. Wahzu karraapfehls no kahdu 450 tuhst. saldatu arri 3 dallâs nostahjees pretti: 1) Seemel armija jeb labbais spahrnis gar Mein uppes krassteem tohp waddihts zaur generali Wittenfeld. 2) Widdus armija ar kehnina kohrteli Mainzê, sneeds lihd̄s Manheimai un tohp waddita no Pruhfchu printfcha Friedrich Karl. Pee kehnina klah angftais karrawaddonis Moltke, tâpat arri graj Bismarks. 3) Deenwisch armija tohp waddita no Pruhfchu trohna printfcha. Valihga karraapfehku, kahdus 70 tuhst. komandeere generalis Steinmeg. — Frantschi negribbedami ilgah dihkâ stahweht, ja negribbeja paschi preefch sawas semmes ar wissu leelibu awimeellâ palitt, eefahka pirmee kritt eenaideekam wirfû. Bij ismellejuschees maso Sarbrikkles pilsehtinu, kas preefch karra wefchanas nestahw nekahdâ wehrtibâ, fur Pruhfchi til sawas bikkites nostahdijuschî un kahdus 600 saldatu bij nolikluschi. Lai warretu labbu primo sianu subhtit us Parisi, gahsahs kahdi 30 tuhst. us maso Pruhfchu pulzinu, bet schis nedewa wis arri teem tuhdal pilsehtinu, bet turrejahs 4 stundas, kamehr tad atwilfahs. Kant gan schi eenemfchana nebij nekam wehrts, tomehr Frantschi sianoja par to ka par leelu uswarreschannu. Napoleons rakstija us Parisi, ka schis brihnuma darbs effoht notizizis appalfch dehlina, masa printfcha azzihm; masais Luis effoht til drohfsch, ka wezjee saldati nespehoht no-

brihnitees, lohdes it kâ klannidamahs preefch masa trohna printfcha, effoht winnam gar kahjahm lohfschnajuschas.

Bet nu Pruhfchi arri nebij ilgah atturrami, fahka rahdiht, ko arri winni spehj. Pruhfchu trohna prinzis ar sawu deenwisch armija 4. August (23. Juli) gahja pahri Frantschu rohbeschâ un fohli pa fohkam eedams us preefchu gahsahs Mahona armijai wirfû, spahrdija to us wiffahm mallahm, eenehna Frantschu festungu Weissenburg un kahdus 800 Frantschus starp teem 18 offizeerus dshiwus faherhuschi dewahs us preefchu. Frantschu karraapfehls bij ap Wôrth pilsehtu atkal falassijees. Pruhfchi ar wissu spehka pilnu straumi 6. Aug. (25. Juli) krita atkal wirfû un fadausija Mahona armija, ar ko Frantschi lohti bij leppojuschees un atsweeda isklidufschohs lihd̄s Bitsch pilsehtam. 30 leeleegabbali, 2 karrogi, 6 jaunmohdes Frantschu eerohfchi, ko fauz par mitratjesehm (kahdi 20 stohbri kohpâ falitti, kas us reis sawas lohdes pa gairu fahl fwaidiht), turklaht wairahl ka 4 tuhst. saldatu bij rohkâ dabuti. Generalis Kirchbach, kas preefch 2 deenahm pee Weissenburgas no lohdes bij kerts, bij jau til tahlu weffels, ka te pee Wôrth warreja atkal lihd̄s karroht. Generalis Bose tilka atkal eewainohts, bet ne dshiki. Kaufchanahs pee Wôrth pilf. irr gan bijusi lohti affinaina un us abbahm pusschm daubs krittuschî, bet tomehr skaidri nu irr redsams tappis, ka lepnaiss Franzis irr atraddis prettineeku, kam grubti spehs pretti atstahweht. Gan Pruhfchu karraapfehls jau bij deewagan nostahdajees, tomehr nedewahs meerâ, kamehr wehl to paschu deenu isdsinna Frantschus arri no Sarbrikkles ahra, ko schee pirms bij eenehmuschî; bet nebehdneeki redsedami, ka newair turretees, nehmuschi nu pilsehtinu aisdedsinajuschî, ka tas kâ noslauzihst. No fwehtdeenas rihta 7. Aug. (26. Juli) jau sianu, ka Frantschi gar wissu rohbeschu neganti pohfschahs, muht atpaffak us eelfchu. Turprettim Wahzu karraapfehls atkal fohlo us preefchu un ja Deews tahdu weifschanohs joprohjam dohd, kahda teem eefahkumâ bijusi, tad gan tee drihs, drihs war tur buht,

kur tohs neras libds schim negaidija. Napoleons ar steig-
schanu demis pawehki, lai Frantschu galwas pilsehts Pa-
rise tohp tubdal jo stipri zeetinahts, jo kas warr sinnabt,
waj eenaidneeki neleen pascha alla pakkal.

Telegrafa sinnas no pagahjuschahm deenahm:

Berliné 7. August. Uswarreschanas walts labbad
tohp pee lehnina pils ar leelajeem gabbaleem schauts, lau-
schu pulki mudsch gar sinnu stabbeem, fur lehnina tele-
gramms pee lehninenes lassams un ta skann: „Kahda laine,
schi jauna uswarreschana pee Worth zaur Frizzi (kroha
prinzi). Slave til Deewu par Winna schelastibu! At-
nehma 30 leelgabbalus, 2 ehrglus, 6 mitratjeses, 4000
zilw. Lai schauj ar leelgabbaleem. Wilhelm, lehninsch.

Mainz 7. August. Generals Goeben melde par
tablakau kaufchanohs no 6. Aug. ais Sarbrikkas, 4 divi-
siones bij pretti, beidsa kantees pascha wakkara. General
Steinmes abrauzis un komandu usnehmis. General
Francois krittis, dauds offizeeru pagallam, Frantschu leels
puls krittis. Mac Mahons pats ewainohts. — Fran-
tschu rohla dabutee no Baireem pawadditi tikka atwesti
un labbi meeloti; starp teem 1 majors 11 offizeeru, ees
us Minkeni un Berlini. — Frantschu karraspehts irr datta
no dalkas atschkirts, un Pruhfschi eet us preefschu.

Parise 6. August. Pilsehts ka aiskurts, bij melli
sinna nahkuffi, ka Frantschi uswarreschuschi, laudis melli
peekhruschchi gabja pulkeem us ministeru kohrteli. Offiziers
apsohlija strahpeht wainigohs un gahdaht, ka skaidru
sinna, waj labbas waj ne, netruhku. — 6. August
wakkara. Ministeri zaur rakstu luhds, lai Pariseetschi
turrabs meerä, jo paschu nemeers effoht Pruhfschu uswarre-
schana lihdfigs. — 7. August no rihta. Wissa Parise
isbailes, jo sinnas tohp atkal slehtas. — 8. August.
Frantschu senata leels dumpis, daudsi fauz, ka keisars
neprohtoht waddiht karrasprehku, zitti fauz, keisars lai
attejotees, jauni ministeri zekkami, wezsee gahschahs.

Berliné 8. August (27. Juli) wakkara. Frantschi
fajukluschi wellahs atpakkal, mehginaja ar leelgabbaleem
turretees, bet Bairi kritta wirsu un isdennaja us Bitsch
puffi. Wahzi nehma Hagenau un Forbach. Zelsch ar
Frantschu lihkeem apsegt. S.

Daschadas sinnas.

No eefschsemehm.

Kursenmes zeen. gubernatora f. v. Lillensfeld us 4
mehneschu laiku irr isbrauzis us sweschahm semmehm un
gubernas waldibu nodemis wizegubernatora f. rohkas.

Schi gadda Kurs. mahzitaju sinode zaur zeen. general-
superintendententa f. irr nolikta us 26. August Zelgawä un
taps pa sapuljes laiku ikwakkara, zaur usazinateem mah-
zitajeem, wakkar deewakalposchana, tillab Wahzu ka Lat-
weeschu basniza turreta. S.

Leepaja, atstahjuscha direktora Hocheisel weeta, kas
til weenu gaddu tur bija. — atkal tas libds schim Kreewu
wallodas wirs skohlas lungs Rihgas gimnasija — Len-
strom wahrdä, par Leepajas gimnasijas direk-
tori pazelis. E. F. S.

No Kandawas pusses. Pee Kandawas pilsehtina
pahp Abawas uppi nau tilta. Zazellahs ar plohtu pahri.
Waffara eet gan labbi un seemä, kad uppe zeeti aiskallust,
brauz wehl labbaki pahri. Bet wehlos ruddens un gleh-
was seemäs irr daschureis ar pahzelschanohs tibri pohsts
un daschu deenu neras nau eespehjas pahri tapt. Kan-
dawneeki gan fen laikeem few tiltu wehlejuschees, gan reisu
reisahm waldibas lungus pehz tam luhgusch, bet libds
schim nau to dabujuschi. Semmites zeen. dsimtslungs,
barons von Ficks, gribbedams pilsehtinam pee schi lab-
bama peepalihdseht, isghadaja no kroha, ka tilts pahp
Abawu taptu taifihis. Krohnis apsohlija par 24 gaddeem
11,000 rublus tam ismakscht, kas tiltu taifihis un Sem-
mites lungs atkal apnehmahs par sawu naudu tiltu uszelt.
Do 13. Juli bij winsch tadeht us Kandawu nobrauzis is-
mekleht, kurrä weeta tilta buhweschana wislabbaki eekristu.
Kandawneeki par zerrejama labbumu pateidamees, bij
preefsch wiina gohda wahrtus zehluschi, fur lunga wahrdä
un „effi sweizinahts“ gresnojahs. Ugguns dschseju un
dsedataju beedriba bij to ar gohdaschannu un apswiezina-
schanas dsesmu usnehmisi. — Nahkoscha seemä peewed-
dihis wiffas wajadfigas buhwleetas un pawaffara fahls
pee tilta strahdaht, ka to libds Juli mehnescha beigahm
warretu gattawu dabuht. Tiltu taifihis us fausu weetu,
raks tad no weena uppes lihuma libds ohtram 4 affis
plattu kanali, kas par tilta appalschu zauri ees.

No Kandawas pusses 22. Juli. Ar seenu effam
fen gattawi un fahksim drihs rudjus plaut. Bij arr is-
demigs seena laiks, ta ka wiffu ahboltianu un seenu bes lee-
tus pilleena warrejahm fanemt, bet bij arri schogadd lekni
audsis, ta ka dascham tibri ruhmes peetruska, fur to glab-
bacht. Rudsi un kweeschchi pee mums it teizami. Wahrpas
smukki pilnas un peebreudschas. Bet ar waffareju effam
tahdi paplahni. Kamehr no waffaras swehtkeem libds
schim nau pee mums nekahds lectus bijis. Stipra mahla
semmä meeschchi un auras wehl gan dauds maj turrabs, bet
paweeqlä semmä un smitti waffareja panihkuffi. Ganni-
bas it bruhnas nodegguschas un dahrsa kohkeem fahk no
leela karstuma un faujuma lappas birt semmä. No 14.
libds 20. Juli bij pee mums gais aplam pilns ar duh-
meem, ta ka fauli neras newarreja redseht, stahstija, ka
Engures un daschäs zittäs weetas meschi leeliskam deg-
goht.

„Mahj. weef..“ lassam, ka 19. Juli Igezeemas Dseg-
gusch kalnäs zaur turrenes eefsihwotaju ruhpihu gahda-
schanu weena jauna kappa basnizina jau til tablu usbu-
weta, ka to warrehs 9. August pilnigi eefwehticht. —
21. Juli wakkara par Dubbult un Majormuishas juhr-

malli fihws pehrkons bijis, lahdu wezzalee laudis ne-atminnabs peedsihwojuschi. Spehreens ul spehreena schahwees semme, un ugguns schlibdis, ka pat drohschalajam fids fawallufi. Stawehts Deews, ka wiffas breefnas bes kahda behdu notikkuma pahrgahjuschas.

Dinaburgâ 28. Juli weffela pilsehta dalka stahweja leesmâs, tik tik dschsejeem isdewabs ugguni pahrwareht.

Witegras aprinki jau tresch gads, ka Siberijas meh-ris stary sirgeem plohschs. Dauds apgabbalds sirgi pawissam effoht isnihluschi un lauku darbs zaur to pee pohsta mallas.

Pleskawâ 21. Juni jauna latteru basniza eeswehtita. Nams malfajoht pee 29. tuhst. rublu; kas pa leelakai dalkai zaur draudses lohzecku mihlestibas dahwanahm fassijusches.

Charkowâ un **Taganrogâ** (pee meln. juhr.) koleera fehriga atkal soht plohsstees. Weidsamajâ pilsehta jau labbu laiku mirsoht ildeenâs kahdi 60—70 zilweku. — Uf aitu israhdischanu bijuschî kahdi 200 gabbali nowesti un stary teem auni, kas ihsti waiflas tehwi; weens fweh-ris bes willas wairahf ka 11 pohdu.

Sibiriskas gubernâ pee Uruffow zeema 3. Juli breefnigs weefuls usnahjis. Strahdneeks uf lauka, to pamannijis, mettees garschlauku un turrejees pee rattu spee-keem, bet weefuls to tatschu sagrahbis un lihds ar ratteem gaisâ uszehlis un fadraggajis. Ohts arrajs ar wiffu sirgu sagreets gaisâ un kahdas 50 afs tabku aifness; kahdeem 13 nammeem jumi un greesti nonesti. S.

No ahsemmehm.

No **Berlines** sinno 25. Juli (6. Aug.) ka frohna printscha armija eenehmusi Frantschu festungu Weissenburg, (fur 800 Frantschi dsihwi fatwehrti) fawus pulkus sumj arween pamastim uf preefschu. — „N. A. Zeit.“ raksta, ka nu ta leeta gaismâ nahlufi, ka Frantschu wal-diba wiffus schohs gaddus pa Wahsemmi spijonns turre-jusi, kas tai lai sinu dohd par daschadeem notikkumeem. Spijoneem bij ihpaschi usdohts, draudsbâ mestees ar tab-deem, kas liffahs Pruhfchu eenaidneeki effoht. Daudsi no schahdeem selkeem irr usohfshkereti un amatam nu gan buhs beigas. — **Berlines** grahmatu pahrdewejs Janke pe-dahwajis 12 tuhst. grahmatu waldbai, lai tabs idalla pa karra lasaretehm, lai masabl eewainoteem weffetoscha-nas laikâ netruhstf jauka laikakawelka zaur lassamahm grahmatahm. — Abbi grafa Bismarka dehli, weens par unteroffizeeri, ohts pa gefreiter arri gahjuschi lihdsi karrâ. Mahte un mahsa tohs pawaddijuschî lihdsi Berlin-Anhalt bahnusim, pulku puschkus zellâ gabjeem peesprauduschas atweizijnajuschahs uf jauku faredsejchanohs. — Leelais Pruhfchu generalis Moltke, kas sen laikeem jau proht fa-was dohmas preefsch few patureht, schinnis deenâs fa-tizzees ar kahdu wezzu pasihstamu. Schis fawâ mulkibâ dohmajis no wezza drauga wiffu jo smalki tuhda isfin-naht un praffijis: „Nu generala lungâ, ka tad leeta ihsti

stahw?“ Moltke atbildejis: „Nu, nefas nekait, kad arri-rudsi schogadd man nau ta ihsti padewusches, tomehr no kartuppeleem zerru labbus anglus.“ Draugs, mannijis, ka ar tahdu praffinaschanu tik pats kauna kriht gahjis pee mallas.

— **Berlines** basnijâs 24. Juli laulajuschî 670 pah-rus, bijuschî wiffi tik reisi usfaukti un stahjusches tuh-dal laulibâ, jo to paschu deen teem bij ja-eet karrâ.

Frantschu awises fawas semmes saldateem dohd stary zitteem padohmeem arri scho: kad nahloht Wahsemme kah-dôs dahrîs, tad lai tik meklejoht pehz nupat raktas sem-mes, tur appatschâ buhschoht labba teefa mantu, fo lau-dis aif bailehm glabbajuschî. Tahdas weetas effoht pee tam useimamas, ka uhdens tur ahtrahf leenoht eefschâ. Tad ka branga waldischana, kas atwehl uf tahdeem dar-beem weddinahf! — Wahzeefchi, kas Parise dsihwo wif-fas fawas dahrgas leetas nodewuschî Amerikas konsula paglabbaschana. — Frantschu raksteneeks About, kas uf rohbeschas kohrteli nehmees, irr uf Parisi sinnas laidis par to ne-isdohmajamu drohschibu, ar fo tas masais Bah-deneeschu pulzinsch (15 zilw.) ilgu laiku schurp un turp jahdelejuschî pa tahm weetahm, fur Frantschu leelais karraspehks stahw, gribbedami sinnas falassihf. Un fo gribbejuschi to arri isdibbinajuschî, lai gan zitti apfauti, tomehr weens, grafs Zepelin ar wiffem usraksteem lai-migi atfkrehjis mahjâ un wajjadfigahs sinnas Pruhfcheem atneffis.

Hollantei, no kurrens Frantschu fuggi fawas ohg-les pa labbai dalkai uspehrl, no Pruhfcheem nahlufi pee-praffischana, kapehz ta darra, ja gribb ne pa weenam pa-lift. Hollante bij gan tuhda apsohlijusi to nollegt, bet ka redsams, newarrebs wis to turreht, jo pehz agralahm kontraktehm tai nau brihw Frantscheem to aiflegt. Tad nu Pruhfchi no fawas pusses nospredufchi, neweenu ohg-les druszinu schim brihscham Hollanteeschem wais ne-pahrdobt.

Wihne. Austrijas keisars un Ungarijas kehniusch swarrigu karra laiku labbad turr par wajjadfigu walsts runnas lungus fapulzinahf un irr pawehlejis, ka 15 lan-dageem buhs fahlees 20. August, Behmijas landagam 27. August un Trieste land. 2. September 1870. Walste-rahte fahks fawas sehdeschanas paschâ Wihne 5. Dezember.

Warburgâ kahds fainneeks no laukeem meldejees pee wirfneeka un tam fazzijis: Atweddu Zums brangu ehseli, gribbu to kehniam schkinloht, lai jahj ar to Parise eefschâ, waj nemseet? Kapehz ne? wirfneeks atbildeja un ar pateizibahm mihlu dahwanu faehma.

Franzija. Sobbugallis Richard dohd Frantschu karraspehklam to padohmu, lai tik raugohf rohla dabuhf Bismarku. Kad tas buhschoht tad uf Parisi atwests, tad nelaidischohf to wairs wallâ, tam buhschoht par Frantschu ministeri japaleek un tad Franzijai tatschu buhschoht wihrs fo wehris. Bet ka lai tam peekuhf?! — Kahds Parises

grahmatu andelmannis rakstijis us Berlini un Lushõsis, lai schim Bruhschu generalu gihmischus (bildites) suhtoh; dabujis par atbildu, ka gihmischichi effoht ispiikti, buhschoht generalus paschus us Parisi suhtih.

Englante, Italijs un Austrija fawâ starpâ taifabs noslehgt kontrakti, zaur ko wiffas trihs semmes apsohlahs weena ohtrai peestahweht, ka rohbeschas netohp aistittas, ka neweena walts lai nefalaffabs tahdu spehku, kas zittus warr isbeedinah, turklaht isdewigâ laikâ raudsihs us meera pussi greest karrotajus, bet pee wiffa ta gahdahs, ka karra cerebrotschi warr palikti pee mallas.

Spanija turrabs, kâ apnehmusees, ne pa weenam no karrotajeem, bet kâ mannams kortes sapulzê labba teesa tahdu, kas Frantscheem nau wis par draugeem; daudsi ruhgt par to ne-apdohmigu wahrdu, kas Frantschu ministerim Grammontam senatê isskrehjees. Aisbildinadamees bij teizis, ka Prima nodohma bijusi, til ahtri braukt preekschâ ar jaunu tehniuru, ka kortes lungi zaur ahtrumu buhtu pahwarerei, ja Franzija nebuhtu pulkâ mettusees. Prima draugi sakka, ka nemas ne-effoht luhguschichi tahda aistahwa, sinnoht paschi, kas jaspreesch, weenalga waj ahtri waj lehni.

Konstantinopole. Arri sultans leef weenâ mehrâ isfluddinah, ka Turku semme buhschoht wiffâ meerâ turretees un ne pa weenam no karrotajeem nemestees. Ko tad schi gan zittu gudraku arri lai darra?

Jauna Indijas-Amerikas telegrafa beedriba irx us to leetu lohpa mettusees, ka warretu pa jubras dibbenu wilkt telegrafa drahti no Indijas sakloht, gar Aihnas jubrmallehm un tad zaur kluffo, leelo ozeanu pahri us Ameriku. Tad nu telegrafa johsta sneegtu ap wiffu semmes lohdi, Amerika un Englante apsohlijuschabs no sawas pusses beedribai zil spehjams peepalihdsibu rahdiht. S.

Englantê bijusi neganti leela „funnu rahdischana“, tur simteem dasch daschadas sortes funnu — no leela lihdi masa — laudihm rahdijuschichi.

Schlehijias Wahzu awises sunno, ka par waffarswehtkeem kahdu peedsehruschu kahda weefunamma fainneze liktusi eewest no sihwa apnemtu us eelas gullofchu wihreli lohpu stalli, lai tur fawu reibumu isgull; bet rau! ohtrâ rihâ wihreli atradduschichi affinis gullamu; jo schurkas bija wihreliim uskrittuschas un ar wahrdu sakloht tihri gihmi apgraususchas, kâ sakki ahbeles kohku. — Wihreli noweduschichi pilsehtâ flimmu nammâ us dseedeschannu. — Kas wifs nau dsehrejâ jareds un — japanes un tal ne par kaunu, ne par gohdu nebehdadams dserr, ka dserr, kâ uts us galwu sprahgt — lihds patš grahwi jeb krogâ pabenki wellahs.

Kalifornijas semmitê, Amerikas semmes dallâ, tur zittureis negantigi seltu sweijoja — napat effoht no Japanes semmes 27 tuhft. tehjstahdus atweduschichi ar to nodohmu Kalifornijâ Japanes tehju sahlt audsinah.

Wihshades pilsehtâ, Wahjsemme, nomirra nesen weens no teem bagateem lungeem Kreew'semmê, kas no semmas kahetas zehlees. Bijis preekschgaddos brandwihna rentneeks, wahrâ Bernadaki, bet zaur fawu ismannibu, andeli un leelu nandu gohdâ nahjis, tâ ka wiara meesigu meitu apnehma Frantschu barons F—, kas senah kâ Frantschwalts suhtihâ Behterburgâ dsihwojis. — Bernadaki effoht daudj millijonus naudas un mantas mirdams atstahjis.

Londones nabagu nammâ, wahjibas deht, tas wiffu-masaka is zilwekelis pasaulê atrohnotees, kas 3 gaddu behrneta leelumâ, prohti 31 zellas augsts effoht un jau 32 gaddus wezs. Schim pundurim effoht wahrds William Sallett un kâ dohma, gan wairs nebuhschoht ilgi dsihwotajis.

Sutonê, eelch Tefkas, effoht fabrikis, kas zeptu un wahritu galku pasaulê issuhtoh. Schi fabrikî atrohnotees milsena krahne, tur 8 lihds 10 weherschus us reis warroht zept un tad to galku swinna dohsitês, tur nebuht no laula gaisa newarroht peetapt, faslohdsijoh un tad us ahsemmehm tablu jo tablu galku, bes ka ta wezza un nederriga paliktu, aistlejoh. Arri labba eeritte! E. F. S.

Saule un pulksteni.

Dsirdēju nesen kaiminus kohpâ runnajam un brihnamees kapeh; gan wiffi pulksteni, lai gan peh; kalendera un faules stelleti, nekad weenadi ne-eijoh. Pat ir pilsehtu tohrnu pulksteni nerahdoht wiffi us minuti weenadi, lai gan schee wiswairah no weena meistera tohp peh; weena it riktigi eijoscha pulkstena stelleti.

Muhfu tehwi tehwi mas wehl pulkstenu pasinna, tee fawu laiku rehkinaja peh; faules jeb ehnas un peh; tahs tad fawus darbus eegrohsija; lai gan pee apmahuschu gaisa teem ir schis laikâ rahditajis trubka. — Saules, jeb ihsteni sakloht ehnas pulksteni wezwezdos laikos bijuschichi. Ismanniga Greeku un warrena Reemeru tauta tohs jau fen preeksch Kristus pasinna. Muhfu laikos mums newaijag peh; faules, ihfas jeb garras ehnas flattitees; wiffur labbatas un seenas pulksteni mums faules zellu rahda, pilsehtu un pat ir zeemu tohrnôs flanni pulkstenu sitteeni atskann; tiklai tas weenigs kaunums taggad, tur wairah pulksteni, tur lehti nomannams, ka „katrai galwai saws padohms.“

Kadeht wiffi pulksteni neweenadi rahda, tur wismasah pulkstena taistaja waina, bet wairah daschas zittas kibbeles. Pee tohrnu un tapat arri pee zitteem pulsteneem putteki, kas us eefmehretem rittenu un tappu galleem sakrahjâhs, ir pirmee eenaidneeki, kas pulstenu eeschannu daschadi aiskawe. Silsums un aukstums — pee tohrnu pulsteneem ir wehra — jauz tilpat riktigu rahdischannu. Jo leelahs tas pulkstens, jo wairah un ahtrah tas mello,

ne lã tee masee labbatas jeb istabu pullsteni, kas arweenu weenadã siltumã stahw.

To gan jau sinnan, la siltums dselst, tehraudu, mis-siru zc. daudis jeb mas issteepj un aukstums to sawell; ta tad ir atrasts, la dselscha kahrte, kas 3 pehd. garra, ja gaisa paleel 10% siltahs, par $\frac{1}{16}$ lihnijs (1 zoll. 12 lihnijs) issteepjabs, un schi masa steepfchanahs pee pullstenu sekundu rahditaja (pendel) padarra, la tas us 24 stundahm $6\frac{1}{2}$ sekundes paleel pakkã. Kad nu zittam tohrna pullstenam lihds 2 affes garri dselscha pendeli, un kad sinnan, la siltums un aukstums wairahf par 20% mainahs; tad gan pullstenu neweenada eefchana lehti fa-prohtama un tomehr grubti pasargajama. Tã tad nu mums atleef ween weenigi muhsu rittigais laika rahditajs un wiffas pasaules pullstens faule. Mehsh mehdsam sawns pullstenu stelleht pehz faules no-eeschanas jeb us-lehfschanas, tomehr tas ishtenakais laik buhtu pus-deena, jeb tas brihdis kurrã faule pee debbesihm wiffaugstaki stahw. Scho brihdi tiffai it rittigi warrehs swaigschnupratteji aprehknaht, un tadeht tad mehsh arri kalenderes atrohdam us minutehm un sekundehm apfihmetu faules us- un no-eeschana un tapat arri zittas kalenderes to brihdi, kad faule wiffaugstaki pee debbesihm stahw. Pehz muhsu pullsteneem grohsahs tas brihdis drihs bischi preeksch un drihs atkal pehz pullstens 12. Kalenderu rakstijaji, kas faules zekku smalki aprehknajuschi falka, la 29. Janwar faule wiffaugstahf stahwoht, gandrihs $\frac{1}{4}$ stund. pehz pullst. 12, un 23. Oktober wairahf la $\frac{1}{4}$ stund. preeksch pullst. 12. 4 reis par gaddu fakriht faules zeksch ar muhsu pullsteneem jo kohpã un wisklah-tahf winnu weenadiba eefoht 3. April.

Kapehz schihs grohsfchanas mannamas, par to swaigs-nupratteji raksta tã: Saule neds useet, neds no-eet, bet us weetu stahw; mums tas tiffai zaur to tã rahdahs, la semme patte ap fewi greefchahs. Schi greefchana eefsch gaddu simteneem nau mannama. Bet semme patte ap fewi greefchamahs wehl to zekku ap fauli staiga un schihs semmes zeksch istaifa muhsu gaddu. Semme ap fauli eedama seemas mehneschõs leelaku zekka gabbalu — eefsch ta laika kamehr ta patte ap fewi apgreefchahs — nostaiiga, ne lã waffaras mehneschõs un tadeht tas nahfahs, la tas laik no weenas pusdeenas lihds ohtraf nekãd nau weenads.

Zaur muhsu pullstenu weenadu eefchana mehsh faules zekka sawadibu nojehdsam; jo pullstenu jeb laika rahdita-jus, kas lihds ar fauli weenadi rahda, nau wehl newee-nam isdewees isgudroht. Kamehr ar firgeem ween, jeb eefsch ilga laika no weena pilsehta us ohtru reisojahm, ta-mehr gan mas warreja nomanniht pullstenu starpibu. Bet taggad kur ar sibbenu un garrainu spehkeem ahtri ween no ohtras pasaules mallas, jeb simteem juhdes isfã laikã simtas dabujam, nu skaidri nomannam, lã katra pilsehta un gabbalã pullsteni zittadi rahda.

(Us preekschu wehl.)

Diwi Kaliforneeschi.

(Stat. Nr. 30.)

Tã wunsch atkal bij nabags palizzis. Tiffai bischelis zekka naudas winnam bij atlikkuse. Pawiffam nabags nu palikka ismiffis un nesinnaja wairs to eefahft, waj atpakkal eet us Ameriku, jeb sawu usnemtu zekku us mah-jahm staigahf. Kad atpakkal us Ameriku eefchoht, tad wunsch atkal sawã wezzã nekahrtigã dsibwẽ eegrimfchoht, tã wunsch pats teiza; dsimtene ween wunsch wehl warroht par gohdigu zilweku kluht, kaut gan tur pekna masaka buhfchoht. Winnam bij taifniba. Es winnu apstipri-naju schinni nodohmã, apfohliidams, winnam zekka nau-du un wehl kahdus pahri simtu dollaru doht, la lai wunsch nepahrnahftu gluschu tuffsch mahjã.

Tã mehsh kohpã sawu zekku staigajahm lihds tai weetai, kur ta nelaima notiffa. No beidsamahs dselzjekka stanzi-jas mehsh, tahs diwi juhdes lihds mannai dsimtenei doh-majahm kahjahm eet. Millers — tã mehsh norunnajahm — manni gribbeja pawaddiht lihds mannai dsimtenei. Tur es winnam fohlijohs tohs 200 dollaru doht. Bet us weenreis pee Rosenfeld muifchas wunsch leelzekkã apstahjees fazzija, la negribboht ar manni to lihkuu mest us mannu dsimtenes fahdschu; wunsch negribboht tur laudihm par apsmeecklu no-eet, kur es lã bagahs wihrs pahreeschoht un winnu, lã ubagu lihds pahreweddifchotees; lai es win-nam to naudu tuhdaun us zekka dohdohf — tur mescha mallã, kur tak us mannu zeemu nogreefahs, tad mehsh schkirfchotees. Ar to es paliktu meera, manni peepefschi it lã bailes pahrehma, kad Milleram nerastohs launas dohmas prahta. Wunsch no pat beidsamahs dselzjekka stanzi-jas it sawahds israhdi-jahs, brihsham dsikkãs doh-mãs eegrimmis, brihsham atkal — kad us winnu azzis pamettu — bailigi apfahrh luhkodamees farahwahs — tã wunsch man blakkam staigaja. Un nu es buhtu dischzekkã sawu naudu israifjis un winna teesu noskaltijis? Zif drihs wunsch manni warreja aplaupihf! — Gan es turreju revolweri labbatã, turpretti winna revolweris Londone bij pasagts, — gan winnam tiffai nass ween bij labbatã, bet tas bij stiprs un greefigs, lã dunzis, un wunsch to warreja iswillt, wehl eekam es scho revolwera gaili pas-pehju uswillt. Teesa gan, Millers bij labfirdigs zilweks no dabbas un es nefa launa no winna nebiju dsirdejis, bet lehdabbigs, aplams zilweks, kas fewi nespehja wal-ditees, tas wunsch tomehr bija, to Londone biju pats pee-redsejis. „Mannã dsimtene tu dabbusi, schẽ nefa,“ tã es winnam struppi atteizu. Wunsch eepihka un es gaischi noyrattu, la wunsch ar manni gribbeja srihdi eefahft. „Zif tad tu man gribbi doht?“ wajaja Millers.

„200 dollaru“ un tad wehl pahrdallifchohs ar tew us pussi, kas man no zekka naudas atlizzis.

Us to wunsch mehdidams pasmehjahs. „Tew buhtu jakounahs, man tahdu ubaga dahwanu fohliht — 2000 tew mannim jadohd, ir tad tu paturri 10,000 dollarus;

tas irr deewsgan preefsch tewis, par to tu warri wiffu fawu fahdschu nopirkt. Bes mannis tu nebuhtu ne graffi fapelnijis.

Es winnam atteizu, ka winafch taggad wairahl neda-buschocht, febbahf, tad winafch fawâ dfinenê nogahjis, buhschoht gruntigs zilweks palizzis, tad lai man rakka, es winnam labpraht lihdseschu. Winafch manni gahnija par fihfstuli, zeetfirdigu nejechgu u. t. j. pr.

Es us to tam neta ne-atbildeju. Tâ mehs nonahzahm pee meschmallas, fur taks no leelzeffa atschkibras. Es winnam rahdiju to taffu un waizaju, arrig winafch man nahfchoht lihds.

Winafch atteiza ar asseem wahrdeem, kas man winna dusmas parahdija. „Es eefchu gan.“ Man palikka bail, labpraht es winnam nu buhtu to naudu schê Rosenfeld muischas tumumâ atdewis, bet es kaunejohs winnam list manniht, ka man no winna effoht bail. Es gahju ar winna meschâ, bet fahlu no winna fargatees, tadehl, ka manna firds nebij meeriga. Es schkittohs nowehrojis, ka winnam taunas dohmas bij prahtâ. Mehs kahdas 5 minutes bijahm stary kupleem kohleem meschâ gahjuschi, bes ka weens no mums buhtu wahrdu runnaja, tad Millers teiza: „Apsehdisimees.“ „Kapeh3?“ es waizaju. „Efnu peekuffis,“ tâ Millers teiza. „Bet wakars mums usbruks,“ es atbildeju.

„Waj tew bail?“ winafch jautaja. Es ne-atbildeju. Winafch smejhahs. „Tâ gan irr, laikam tew no mannim bail,“ Millers smejhahs.

Es nu atbildeju it meerigi, ka winnam schinni leetâ wihlees. „Nu tad apsehdisimees.“ Es atkal kaunejohs, winnam rahdiht, ka man effoht bail. Es fawam liktenam newarreju iibehgt, jebfchu manna firds to bij pare-djeuse. Mums blakkam gulleja pee semmes nozirks kohks, us fo mehs nosehdamees. Mehs atraddamees meschâ paschâ beesumâ. Saule bij nogahjuse, krehfliba mettahs. Es biju pirmais apsehdees; Millers nolaidahs kahdne pahri sohkus no mannim attahlu. Kapeh3 ne klastahf? Waj winafch manni gribbeja eedrohshinahf? — Kahdas pahri minutes mehs kluffi sehdejahm, tad winafch usahema wallodu, fazzidams: „Tu effi taggad bagats wihrs, Gottfrihd. Tu warri nu no tawas naudas pahrtift; tewim newaijag wairs strahdaht, bet tomehr tu strahdasi, jo tu effi kreetns un darbigis zilweks. Tu paliksi arween wairahl bagats. Es nabags pahrnahku kails un tuffsch mahjâs, kâ pirksâ. Es arri labpraht strahdatu un gribbetu palikt par labbu, gohdigu zilweku, bet ar tuffschahm rohlahm newarr neneeka eefahkt. Parahdi ka effi mans draugs, Gottfrihd, un dohd man tohs 2 tuhkt. dollarus. Tew deewsgan wehl atleek, Deews tew fwehtih, kad tu til schehlfirdigs pret mannis buhfi.“

Winafch runnaja, — tâ man schkittahs — it no pilnas firds. Kapeh3 man winna wahrdi arri gahja pee

firds, tomehr gluschî winnam ustizzohf, es tomehr newarreju. „Gribbu apdohmatees,“ es atteizu, „bet ne schê. Nah3 man lihds, puseohtrâs stundâs mehs buhsim manna augtuwê, tur runnasim tablahf par scho leetu.“

„Kadehl ne schê?“ winafch jautaja, „tatschu tu dohma, ka es gribboht taws flepkaws buht?“ Tad winafch atkal apdohmajahs. „Rabbi — tad eefim!“

Tai paschâ brihdi isdirdu blakkam krumds briffscheschannu, un tuhdaht nostahjahs mums preefschâ weens swesch wihrs, kas laikam tur krumds bij bijis paslehpées. Schis wihrs bij widdischkôs gaddôs, garrôs fillôs swahlôs gehrbees. Mehs jau tai deenâ weenreis ar winnu bijahm fatikkuschees kohpâ — tai beidsamâ schenki, fur mehs no dselzella schkibramees. Winafch muhs tâ fawadi tur bij apluhkojis, it ka winafch katru wahrdu no muhsu luhpahm buhtu gribbejis nolaffiht, kautschu mehs paluffu ohtâ istabas puffê farunnajamees. — Taggad winafch atkal muhsu preefschâ stahweja un usluhkoja muhs ar dedsigahm fawadahm azzihm. Es nobihjohs no winna. — Bet winafch usrunnaja muhs laipnigi. „Labwal-kar, manni lungi!“ fazzidams. — Tad winafch us mannu beedri, Milleri, pagreesees it klarbi fazzija: „Juh3, klau-fatees juh3! Es dsirdeju fo juh3 kohpâ runnajaht, apdohmajat, ka weens leezeneeks irr pret jums!“ To fazzijis winafch atgreefahs atpakkat, un ahtreem sohleem aigahja. Es brihnodamees paslattijohs us Milleri; schis stahweja, azzis nolaidis. Es swescho gribbeju faukt atpakkat; bet es winnu wairs neredseju. „Nu eefim,“ es us Milleri fazziju. Mehs gahjahm.

(Us preefschu wehl.)

Wisjannafahs sinas.

Parise. Littumu-dohschanas sehdeschana leels leh-rums. No keisara Napoleona pagehr, laj no karraspehka wirswaddischanas atfakkahs, ne-effoht pee tam wairs bruh-sejams. Zitti atkal pagehr, laj atfakkahs no keisara gohda. Landis pilsehtâ lohti nemeerigi. No Meh teef sinnohts, ka Bazaine karraspehka wirswaddischannu us-nehmis. Napoleon, fur nu ta neganta leeliba? Bismarks fauks: Antin, fur stabbulite! —

Strasburga (apzeetinahts pilsehts) no wiffahm puffedm no Wahzeem aplehgereta. Dselzella-faweeno-schanahs us Hagenau, Parisi un Lyon Wahzu rohkas. Generals Bayer usajinaja Frantschu karrawaddonu, laj pilsehtu atdohdoht; bet par welti, gribb wehl nogaidiht. Redsehs gan, zil ilgi turrefees, effoht lohti mas pahrtiffas.

H. D. B.

Atbildas.

— **Tr-t-u. A.** Subu dsesminu arri mehs no firds dsedam, bet awifes to newarrant list. Repraffect, kapeh3 ne?

C. S. B-m. N. Dauds, dauds paldeems! Labprahit wiffas Jufchu wehleſchanaſ idarriſim.

Labbibaſ un pretſchu tiſgus Jelgawā, 1. Auguſt, Rihgā, 25. Julī un Leepajā, 18. Julī 1870. gaddā.

	Malkaja par:	Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/3	1 ſchetw. (1 pudru) rudſu	2 r. 25 f.	2 r. 90 f.	2 r. 50 f.
1/3	" (1 ") ſweeſchu	4 " "	5 " "	4 " "
1/3	" (1 ") meeſchu	2 " "	2 " 15 "	2 " 15 "
1/3	" (1 ") auſu	1 " 30 "	1 " 30 "	1 " 20 "
1/3	" (1 ") ſtru	2 " 25 "	4 " "	2 " 50 "
1/3	" (1 ") ruſju rudſu milku	2 " 25 "	2 " 35 "	2 " 55 "
1/3	" (1 ") bihdeletu	3 " 50 "	4 " 25 "	4 " "
1/3	" (1 ") " ſweeſchu milku	4 " 50 "	5 " "	5 " "
1/3	" (1 ") meeſchu vutrainu	2 " 90 "	2 " 75 "	3 " 70 "
1/3	" (1 ") kartoffeti	1 " "	" "	1 " 20 "

	Malkaja par:	Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
10	pudu (1 birſawu) ſeena	2 r. 50 f.	4 r. - f.	2 r. - f.
1/2	" (20 mabz) ſweeſta	4 " 25 "	4 " 50 "	4 " "
1/2	" (20 ") diſſeſa	1 " "	1 " "	90 "
1/2	" (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	2 " "
1/2	" (20 ") ſchſichtu apriau	6 " "	" "	7 " "
1/2	" (20 ") probna linnu	2 " 75 "	2 " 50 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") bracka	1 " 75 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzu linnu ſchſtu	9 " "	8 " 50 "	" "
1	" " " ſchſtu	12 " 15 "	14 " "	13 " "
10	pudu ſackanaſ ſabls	6 " 60 "	6 " 25 "	" "
10	" " gallaſ rupjaſ ſabls	6 " 50 "	6 " "	5 " 50 "
10	" " ſmalkaſ ſabls	6 " 50 "	6 " "	4 " 50 "

Latw. Awiſchu apgahdataj: J. W. Sakranowicz.

Sluddinaſchanaſ.

No Krohna Behrsmuſſchaſ pagaiſta waldſchanaſ tee pee ſchi pagaiſta peederigi loſſekli, tā: Ans Dumbravs, Ans Neuland, Jabne Wienberg, Andreik Schneebach, Kuſper Baumann, Andreik Kofſki, Ans Spiller un Karl Freymann, kaſ pagaiſtam ilgaku laiku gahwaſnandu parahda, zaur ſcho toby uſaiſinati libdī 2. Oktober ſch. g. ſawā pagaiſta meldeteſ, jo ſittadi tee paſchi peſz iſſkumeem no ſawa pagaiſta tilſ iſſlehti.

Zapat arri no ſchiba waldſchanaſ uſ grunti teen dohteem iſſkumeem zaur ſcho teel ſluddinaſ, ka paſſu mainſchanaſ, naudu eeemſchanaſ un iſdobſchanaſ til weenigu ſeſſdenaſ pulkien 8. no rihja Krohna Behrsmuſſchaſ teeſaſ namma notika. 3

Krohna Behrsmuſſch. teef. namma, 25. Julī 1870. (Nr. 164.)

Pagaiſta wezſkaiſ: Eſhwan. ſcrihw. J. Engel.

No krohna Kalnazeema pagaiſta teeſaſ wifſi tee, kam labdaſ talſnaſ parahdu praſſiſchanaſ jeb wee- meleſchanaſ zaur mantſchana, parahdu grabma- tam, jeb ſittu labdu noſaſummu pee tabſ atliſ- kuſchaſ mantā tā 18. Junī 1870 nomitruſcha Kalnazeema Purnal mahju piſzeja, **Klahw An- nuſſ** buhtu, teel zaur ſcho uſaiſinati, libdī 2. Oktober 1870, ſurra deena par to weenigu iſſlehtſchanaſ termiau nolitta, ſehpat peedehteſ, jo wehlabl neweenſ wairſ netiſſ klaufiſt.

Zapat arri wifſi tee, kaſ tam nomitruſcham to buhtu parahda, toby uſſaukti, libdī wiraſ miannetai deenaſ wifſuſ ſawuſ parahduſ peeradiht un aſſ- maſſaht, jo ſittadi tee parahdneſtil peſz iſſkuma ar dubbutu maſku tapſ ſtrahpeti. 2

Kalnazeema pagaiſta teeſa, 15. Julī 1870. (Nr. 190.)

Weeſchſchetaiſ: A. Luſka. Paſ. teef. ſtr.: Saquē.

Sebjamē laika driht atkal hubs ſlaht un tadeht ſemneſchopejem peeminnam muhu

Superſoſſatu.

Kā jau dauds gaddus iſtrabdiēſ, tad par wiſ- ſeem ſitteem ſtunſtizeem meſfleem (ſubdeem) ſchee irr tee, kaſ wairahabl pekaſ eeneſ un ta, tad 5 rublu wehribā iſſchj, katrā reiſā 10 rublu weh- rita ruddeni eeabſſchana.

Wehſ ſawu vrezji ſemmam iſ kahta fabrika, kaſ jau 21 gaddus paſahw un labhako vrezji doht; katram maſkam irr ta ſihne wifſu:

S. Langdale.

Leekam tubliht katru partiju, to mums atſelle, ſchejenē politehnikumā iſnekleht un tā mehſ ar argalwoſchanaſ tilſai labbu vrezji ween vabroſdam. Jens irr 5 rubli par maſku no 250 mabzinahtu ſmagguma.

Frisk un Wieprecht,

ſemneſchoſchanaſ kantobriſ, Rihgā, leelā Zehkaba-elā Nr. 1.

Jelgawā ſawu vrezji ſtrahjumu eſſam eerik- tejuſchi pee

J. J. Gaase F.

un tur par Rihgaſ zennu hubs dabujamſ zil ka- tram wajadſigſ.

No Krohna-Wizawas pagaiſta teeſaſ wifſi tee, kam pee tabſ aſtahtaſ mantā tā nomitruſcha ſchi pagaiſta Eriſchu-Wiſcha ſaimneeka **Weddert Erdmann** labdaſ talſnaſ parahdu peepraſſiſcha- naſ buhtu, teel uſaiſinati, diwu meheſchu laika un wiſwehlabl libdī 18. September ſch. g., kaſ par to weenigu un iſſlehtſchanaſ termiau no- litſa, ar ſawahm praſſiſchanahtu pee ſchiba teeſaſ peeteſteſ, jo wehlabl neweenu wairſ neklauſiſb.

Zapat arri wifſi tee, kaſ tam nelaiſim to parahda buhtu walſkuſchi, teel uſaiſinati, ſawuſ parahduſ libdī miannetai deenaſ atlihdſnaht, ja negrib ſi- tadi peſz iſſkumeem ar dubbutu maſku tilſ ſtrah- peti. To hubs labbi wehriſ nemi! 3

Nr. Wizawas pagaiſta teeſā, 13. Julī 1870. (Nr. 366.)

Weeſchſchetaiſ: J. Eigenfeld. Teef. ſtr.: Raſ.

No Kurnahleſ pagaiſta waldſchanaſ taſ, kam weena **behra kehwe**, no wehrena auguma, 6 libdī 7 gaddus wezza un 18 libdī 20 rubluſ weh- riſta, ſudduſ, kaſ 9. Julī ſch. g. ſcheit uſſlihtuſ, tehp uſaiſinahiſ libdī 1. September ſch. g. ſawu ſudduſchu lohju pret atlihdſinaſchanaſ tabſ ſluddinaſchanaſ un peenabſſchanaſ maſkaſ pretti nemi, — jo ſittadi ta kehde uſ wairabſſohliſchanaſ tapſ vabrohta. 2

Kurnahleſ pagaiſta waldſchana, 22. Julī 1870. (Nr. 433.)

No Bauſkaſ ſemmerijaſ teeſaſ zaur ſcho toby ſunamſ darrihtſ, ka deht iſtentſchanaſ tabſ wee- taſnandaſ ſanemſchanaſ uſ Bauſkaſ tiſgus pla- tſcha, torgiſ 11. un peretorgiſ 13. **Auguſt ſch. g.** pulkien 4 peſz puſdeenaſ pee ſchiba ſem- merijaſ tapſ nomerchiſ, un ta tabſ wajadſigaſ iſpilbiſchanaſ warr katrā deenā pee ſchiba ſange- jaſ dabut ſunabi. 1

Bauſkaſ ſemmerija, 16. Julī 1870. (Nr. 57.)

Eltermann: B. Hancke. Buchhalter: J. Beckmann.

No Krohna Behrsmuſſchaſ pagaiſta teeſaſ zaur ſcho toby ſluddinaſ, ka Luſteſ Jufchu mahjaſ 31. **Auguſt** un 1. **September ſch. g.** wair- abſſohliſtaſjem pret ſſaidru maſku tapſ vabrohti: ſirgi, gobwiſ, aitaſ, zubkaſ un arri daſchadaſ wirtſchafteſ leetaſ. Drahnāſ, ſpilweni u. t. j. yr.

Nr. Behrsmuſſch. pag. teef. namma, 25. Julī 1870. (Nr. 150.)

Weeſchſchetaiſ: G. Waadil. ſcrihw.: J. Engel. 3

Ta libdſſchinniga Jelgawaſ wiſſeha meſchafun- ga muſſcha, ar 53 deſſetmeht, 2014 aſſihm leetu ſemmi, ſiſt 10. un 13. **Auguſt ſch. g.** pee Jelgawaſ wiſſehaſ ſemmerijaſ uſ 24 gaddem uſ arrenti iſſohliſta. 1

Jelgawaſ rahtuſſi, 17. Julī 1870. (Nr. 283.)

Wiſſeha eltermanniſ: Müller. ſemmerj. buchhalterſ: J. Meemer.

Semneeku mahju piſzejem tā ſana teel dohta, ka **Widſemmē, Arimul- deſ un Pehteruppeſ** baſni. dr., pee **Bihrin** un **Gifaſchmuſſchaſ** pee- derriſigaſ mahjaſ no daſchadaſ dahlderu wehribāſ leeluma, ar labbeem tiſtrumem un labhahm plawahm, tā arri ar juhraſ ſweijoſchana, ne tahlu no Pehterburgaſ un Limbaſchu leelkeem, un to ſoklu gar juhrmaſu uſ Rihga, no 1. Auguſt libdī 1. November ſchinnī 1870. gaddā pahr- dohdamaſ. Kam paſiſt, no ſchahm mah- jahm wiſt, lai jo driht peeteſchaſ **Bih- riamuſſcha** pee ihpaſchneeka leelunga. 6

Lee mihi turreti

sweedru arkli, ezzefchas

u n

grandu tibrifchanas machines,

kà arri arklu dallas pa weenn tohp peedahwati no ta laukuwirtschaftes kantora

Frist un Wieprecht,

Rihgà, leelà Jakobaeelà Nr. 1, blaffam bersei.

2

No manna lehgera es peedahwaju to pasihstamo
stunstigu lauku subdoschanu**Superfosfat**

Marke PACKARD.

to weenigu stunstigu lauku apsubdoschanu appaksch
wirfeju wahrdu, kas jau ilgus gaddus schtini
semme arween par gelbige ir strabdujesees un ik-
gaddus ar labbu notifschanu no leela Kursemmes
un Widsemmes muischu un fainneeku flaita tohp
bruhfeta, furru wahrdu's pehz wefleschanahs fatis
warr dabuht sinnabt.Schi daudseem pasihstama lauku apsubdoschana,
bes wairabl flawefchanas wahrdeem, dohd to droh-
schihu preefsch labbateem auhteem.Par amveeglinafchanu preefsch Kur-
semmes semtohpweeem es us preefschu
Jelgawà pee kaufmanna kunga
Günther un dehla, leelà
leelà eelà, prettim Latweefchu bajnizai
lehgeri tureschu un tilvat kà Rihgà pa 5 rubli
par maifu pahrdohschu.**B. van Dyk**Rihgà, leelajà wils eelà Nr. 19,
scheem laikeem Sinder eelà.

Jaun atwehrtà

fwetschu un seepju bohte,

Jelgawà leelajà eelà Nr. 36, blaffam Stolzer P.

Peedahwaju is fawe pascha fabrika dafchadas
labbas seepes preefsch weschas, kà arri
smalkas seepes preefsch gihmja masgafchanas;
taufu, palmu un stearin swezses par leh-
tateem zenneem un luhdu manni apmekleht. 2**Ednard Cyner,**

seepju wahrtais.

Willainus un bohwillas lee-
tus schirmus, harmonikas no
wiffadeem leelumeeem, tabs flawetas tehju sor-
tes no Peter Drlow un brakkeem Kamarin, ab-
das naudas tafchas, schumedanas un
rohtu tafchas, kà arri daudsfabrikas zittas
prezses manna lehgera peedahwa par lehtateem
zenneem, appaksch-kolonadeem (rindahm) Nr. 105. 3**D. Wilhelm Neuland,**

Ta lindhshinniga

brandwihna bohte no J. Peise,

Feiertaga namnà pee paradeplatscha, pretti kanditerim Leuhinger Jelgawà,
ir no 1. Juli sch. g. no mannim usfemta, fur wiffi dshreent pa fa-
brika zenneem tohp pahrdohhti un peefohla taifnigu apdeenescham 3distelants **Karl Siller.****Englischu aufchama twiste**no pirmas sortes wiffaddes numiturds un wehrwës
ir dabujama pee 1**Crust Kerkowius,**

Rihgà, kaku- un flahrnu-eelas stuhri Nr. 1.

Gesuhsttas apstelleschanas teef us to labbato
pehz Rihgas tirgus zenna ispiditas.Labbas tibras lauku kimme-
nes tohp pikras Jelgawà, Görka
apteeki pee tirgus. 2Dhofmuischà, pee Jelgawas, ir allus bruh-
fis ar wiffu ceritti no Wikketeem us arrenti
shohdams. 1**Baron Necke.**

To peepasthu

Superfosfatu,(abreemmes lauku apsubdoschanas padohms), kas
eelsch Englantes, Belgias un Wahsemmes no
illatra semmes kopheja ar leelu pariffschau tohp
bruhfets, lehtaki pahrdohd Rihgà, Sinder eelà
Nr. 12, blaffam Menzendorff. 2**E. Gerke un beedr.**Manni aufi rihgas, machines
un meldera feeti dabujami Jel-
gawà, Katrihnes eelà Nr. 5, pee addatu met-
stera
J. Rosenberg. 3Kauzeneeki, kas behrnus Jelgawas skoblas fub-
ta, warr preefsch scheem labbu kohrtelt ar
aplohyfchanu un upwaffescham dabuht pee Lat-
weefchu bajnizas swanna, Paul eelà Nr. 4.**J. Konrad.****Jannas grahmatas.**Pee J. W. Steffenhagen un dehla
Jelgawà, nupat tikka gattawas un warr
dabuht schijs grahmatas:**Peetzdesmits pasazzino's ar bil-**
dehm, fo behrneem par lusti us mahz-
fchanohs lawiffi pahzrehkis G. Dins-
berg. (Dhrra dallas) Makfa 40 kap.
Frantschu pirmais dumptis.
No S. Lieventhal. Makfa 30 kap.**Mihlestibas wehstneffis.** Grah-
maturakfneeziba famihlejujcheem wiffa-
das wajjadfibas. Nr peelikummu? Sin-
ges famihlejujcheem, puffku walloda un
mihlestibas orafelis. Latwiffi no G.
Dinsberg. Makfa 25 kap.**Sweedru kehina Gustafa**
Adolfa, ewangeliuma tizzibas pah-
stahwetaja un affins-leezineeka dshwo-
schana un mirschana. Latwiffi no An-
dreja Reekstina. Makfa 18 kap.**Mahte Anne un Greeting.**
Kas prahtigahm mahtehn jadarra, lai
winu behrni pasaulé warr laimigi dsh-
woht; no S. Lieventhal. Makf. 12 k.**Johku stahstini** preefsch illatra,
kas fneeklus mihlo. Pahrtukoti no
wahzu us latwiffas wallodas no D. Land-
mann. Makfa 10 kap.**Skoblas dseefmas** pee ribta un
waffara luhgafchanas un zittas skoblas
wajjadfibas dseedamas. Apghadatas no
G. F. Schönberg, Gramfdes kirspheles
skohlmeistera un ehrgeln. Makf. 7½ k.